

Hemşirelerin Toplumsal Cinsiyet Algısı ile Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumlarının İlişkisi

Relationship of Nurses' Perception of Gender and Attitudes to Lesbian and Gays

Burcu DEMİRKOPARAN¹, Kerime Derya BEYDAĞ²

ÖZ

Tanımlayıcı nitelikte planlanan bu çalışma; hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısı ile lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarının ilişkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Çalışma, bir üniversite hastanesinde görev yapan 297 hemşire ile Mayıs-Ağustos 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler; demografik özelliklere yönelik anket formu ve bireylerin eşcinsellere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla "Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği" (LGYTÖ) ve toplumsal cinsiyet algısını belirlemek için "Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği" (TCAÖ) kullanılarak elde edilmiştir. **Bulgular:** Katılımcıların %80,8'i gey ve lezbiyen tanıdığı olmadığını, %45,1'i gey ve lezbiyenlerle arkadaşlık etmeyeceğini, %42,1'i gey/lezbiyen bireye bakım vermediğini ve %64,3'ü bakım verme fikrine 'Benim için diğer bireylere bakım vermekten farklı değil' yanıtını vermiştir. Katılımcıların LGYTÖ ortalaması 32±8,82 ve TCAÖ puan ortalaması 94±19,06 olarak bulunmuştur. LGYTÖ ve TCAÖ arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu bulunmuştur. **Sonuç ve Öneriler:** Araştırma sonucunda cinsiyet algısının lezbiyen ve geylere yönelik tutumları etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Hemşirelik eğitimine lezbiyen ve geylere profesyonel yaklaşımın nasıl olması gerektiği hemşirelik müfredata eklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet Algısı, Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum, Hemşire

GİRİŞ

Cinsiyet; bireyin kadın ya da erkek olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleridir (1,2). Cinsel yönelim; duygusal ve cinsel bir çekimdir ve yönelim kelimesinin çağrıştırdığı gibi bilinçli bir eğilimin aksine, kişinin yönetmediği ve yönetmeye gücünün yetmediği bir kişilik özelliğidir(3). Zaman içerisinde cinsel yönelimlerin kalıtsal bozukluklara, hormonal dengesizliklere, sosyal öğrenmeye, yanlış ebeveyn tutumlarına, kültürel etkenlere, beyinle

ABSTRACT

This descriptive study was carried out to determine the relation of nurses' perception of gender on their attitudes towards lesbians and gays. **Method:** The study was conducted between May and August 2018 with 297 nurses working in a university hospital. The data were obtained by using a questionnaire for demographic characteristics and using the "Attitude Scale Towards Lesbians and Gays" (LGY-TS) to determine the attitudes of individuals towards gays, and the "Gender Perception Scale" (GPS) to determine gender perception. **Findings:** 80.8% of the participants do not know gay and lesbian people, 45.1% would do not make friends with gays and lesbians, 42.1% have not given care to gay/lesbian individuals, and 64.3% agree with the idea of caring as 'For me. It is not different from giving care to other individuals'. The mean score of the participants' Attitudes Towards Lesbian and Gays was 32±8.82 and the Gender Perception score was 94±19.06. It was found that there was a weak positive correlation between LGYTS and GPS. **Conclusion:** As a result of the study, it was concluded that gender perception affects the attitudes towards lesbians and gays. How would be a professional approach for lesbians and gays should be added to the nursing curriculum.

Keywords: Gender perception, Attitude Towards Lesbians and Gays, Nurse.

ilgili hasarlara ve çeşitli duygusal sorunlara bağlı olarak ortaya çıktığı iddia edilmiştir (4).

Cinsel yönelimler Dünya Sağlık Örgütü tarafından Uluslararası Hastalıklar Sınıflandırması'ndan çıkartılmıştır. Bilimsel görüş doğrultusunda da, eşcinsellik insan cinselliğinin normal bir formu olarak algılanmaya başlanmıştır (5).

İnsanlar kadın ya da erkek olarak doğarlar fakat kadın ve ya erkekliğe doğru adım atarken cinsiyet rollerini öğrenirler (6). Cinsiyeti doğa belirlerken; toplumsal cinsiyeti kültür belirlemektedir. Toplumsal cinsiyet, kişinin içinde yaşadığı toplumda aileden başlayarak modellerin gözlenmesi yoluyla edinilmekte ve böylece kadın ve erkekler bu kavramın içindeki normları,

1-Uzman Hemşire, Uludağ Üniversitesi Hastanesi, Bursa
E-posta: bukaynar@gmail.com ORCID: 0000-0001-8511-9630
2-Doç.Dr. İstanbul Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul E-posta: kderyabeydag@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-7251-4882

Gönderim Tarihi: 12.05.2021 - Kabul Tarihi: 08.03.2023

sosyalleşme süreci içinde öğrenmektedirler (7). Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı, cinsiyetlerin sahip olduğu hak ve ayrımcılıklardaki, atfedilen ve yakıştırılan roller, statü ve değerlerdeki eşitsizlikler var olduğu sürece önüne geçilemeyecek kadar önemli bir toplumsal sorundur (8).

Toplumlarda insanlar yalnızca erkek ve kadın olmakla sınırlanmayarak bireylerin cinsiyetlerini tanımlayabilmek için duygu, düşünce ve davranış bütünüyle toplumsal bir cinsiyet kimliği ve yöneliminden söz edilmektedir (9). Günümüzde heteroseksüel kişilerin cinsel yönelimi olan kişilere yönelik; olumsuz korkulu veya nefret dolu duygular, tutumlar ve /veya davranışları açıklamada homofobi terimi kullanılmaktadır (10).

Sağlık profesyonelleri arasında da homofobik davranış ve tutumlar yaygındır. Gerek toplumsal düzeyde, gerekse sağlık hizmeti aldıkları meslek üyeleri tarafından gösterilen önyargılar, olumsuz tutum ve davranışlar cinsel yönelimli bireyleri olumsuz etkilemektedir. Kişiyi çaresizliğe iterek, temel insan haklarından biri olan sağlık hakkından yoksun bırakmaktadır (11,12).

Sağlık bakımında cinselliğin ve cinsel sağlığın yerini kabul etmiş, olmalarına rağmen, hala daha cinselliğin tehdit etmeyen normal sınırlar içinde kalan kısmını bile değerlendirmekte zorlanan hemşireler için lezbiyen, gey, biseksüel, transseksüel (LGBT) bireylerle çalışmak çok daha zorlu bir yolculuğa yeltenmek demektir (13). Bu yola başlamak hemşireliğin temel rolleriyle örtüşen her basamakta LGBT bireyler için sorumluluk almak ve eyleme geçmeyi gerektirir (14).

Hemşirelerin kendi toplumsal cinsiyet algıları, bakım verdikleri bireylere yaklaşımlarını etkileyebilmektedir. Bu nedenle hemşirelerin, toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin görüşleri ve lezbiyen/ geylere yönelik tutumları, bireye verdikleri bakımda farklılıklara neden olabileceğini düşündürmektedir. Hemşireler üzerinde bu konu ile ilgili fazla çalışmaya rastlanmamış olması bu konu hakkında çalışma yapılması konusunda istek uyandırmıştır. Çalışmanın amacı, hemşirelerin

toplumsal cinsiyet algı düzeyleri ile lezbiyen ve geylere yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Gereç ve Yöntem

Araştırma, Mayıs- Ağustos 2018 tarihleri arasında, Türkiye'nin batısında bir Üniversite Hastanesinde çalışan hemşirelerde gerçekleştirilmiştir. Tanımlayıcı tipteki araştırmanın evrenini, çalışmanın yapıldığı hastanede çalışan 743 hemşire oluşturmuş, evrenin belli olduğu durumda örneklem hesaplama formülüne göre belirlenen 297 hemşire ile çalışma tamamlanmıştır.

Veriler “Tanıtıcı Anket Formu”, “Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği”, “Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır.

Tanıtıcı anket formu, hemşirelerin demografik ve mesleki özelliklerini ve lezbiyen ve gey bireylere bakım vermeye yönelik görüşlerinin yer aldığı sorulardan oluşmaktadır.

Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği (LGYTÖ), Herek (1998) tarafından geliştirilmiş, Duyan ve Gelbal tarafından Türkiye için geçerlik, güvenilirlik çalışması yapılmış olan, 10 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçme aracıdır. Maddelerde belirtilen düşünceye, bireylerden “Hiç katılmıyorum”, “Katılmıyorum”, “Kararsızım”, “Katılıyorum” ve “Tamamen katılıyorum” olmak üzere beş derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Eşcinselliğe karşı maddelerden altısı olumsuz ve dördü de olumlu anlam taşımaktadır. Olumlu maddeler puanlanırken “Tamamen katılıyorum” cevabı “5” ile ve “Hiç katılmıyorum” cevabı ise “1” ile puanlanmaktadır. Olumsuz maddelerin puanlanmasında da ”Hiç katılmıyorum” cevabı “5” ile “Tamamen katılıyorum” cevabı da “1” ile puanlanmaktadır. Ölçekten alınan yüksek puanlar, eşcinselliğe yönelik tutumların olumlu; düşük puanların ise olumsuz tutum olduğu anlamına gelmektedir. Ölçeğin cronbach alpha katsayısının 0.91 olarak verilmiştir (15). Bu çalışmada ölçeğin cronbach alpha katsayısı 0.88 olarak bulunmuştur.

Toplumsal Cinsiyet Algı Ölçeği (TCAÖ), Altınova ve Duyan (2013) tarafından geliştirilmiş,

tek boyut ve 25 maddeden oluşan beşli likert tipi bir ölçme aracıdır. Maddelerin 10'u olumlu, 15'i olumsuz olarak yazılmıştır. Beşli Likert şeklinde oluşturulan ölçekte maddelerde belirtilen düşünceye, bireylerden "tamamen katılıyorum (5), katılıyorum (4), kararsızım (3), katılmıyorum (2), tamamen katılmıyorum (1) olmak üzere beş derecede görüş bildirmeleri istenmektedir. Ölçekte 2., 4., 6., 9., 10., 12., 15., 16., 17.,18., 19., 20., 21., 24. ve 25. Maddeler olumsuz olup tersten hesaplanmaktadır. Buna göre, ölçekten alınabilecek puanlar 25-125 aralığında olup, yüksek puanlar toplumsal cinsiyet algısının olumlu olduğunu ifade etmektedir. **Ölçeğin** cronbach alpha katsayısının 0.87 olarak verilmiştir (16). Bu araştırmada ölçeğin cronbach alpha katsayısı 0.94 olarak bulunmuştur.

Anket formları, hemşirelerin tedavi ve bakım uygulamalarını aksatmamak için mesai saatleri başlangıcında verilmiş, aynı gün mesai bitmeden hemşirelerden teslim alınmıştır. Veriler, bilgisayarda SPSS Windows 20.0 (Statistical Package for the Social Sciences) paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermeyen parametrelerin gruplar arası karşılaştırmalarında Mann Whitney U testi, ikiden fazla grup karşılaştırılmaları Kruskal Wallis testi ile yapılmıştır. Nicel değişkenler arasındaki ilişkiler spearman korelasyon katsayısı ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar, anlamlılık $p < 0.05$, % 95'lik güven aralığı düzeyinde değerlendirilmiştir. Veri toplama işlemi öncesinde bir üniversitenin Etik Kurulu'ndan 16.04.2018 tarihinde Etik Kurul onayı alınmış, sonrasında çalışmanın yapılacağı hastaneden kurum izni alınmıştır. Araştırmaya dahil edilen hemşirelere, araştırma ile ilgili bilgi verilmiş, çalışmaya istekli ve gönüllü olan hemşirelerden yazılı onam alınmıştır.

Bulgular

Çalışmaya katılan hemşirelerin %80,8'inin tanıdığı gey/lezbiyen birey olmadığı, %45,1'inin gey ve lezbiyenlerle arkadaşlık etmeyeceğini, %46,5'inin gey ve lezbiyenlerle konuşulan yer ve zamana göre rahat konuşmasının değişebileceğini, % 67,3'ünün ailesinin gey ve lezbiyenlere yönelik tutumlarının olumsuz olduğunu, %42,1'inin gey/

lezbiyen bireye bakım vermediğini, %64,3'ünün gey/lezbiyen bireylere bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olmadığını belirttikleri saptanmıştır (Tablo 1).

Hemşirelerin LGYTÖ puan ortalaması $32 \pm 8,82$ ve TCAÖ puan ortalaması $94 \pm 19,06$ olarak bulunmuştur.

Hemşirelerin cinsiyetleri ile LGYTÖ ($p < 0,01$) ve TCAÖ ($p < 0,001$) puan ortalaması arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (Tablo 2).

Hemşirelerin eğitim durumları ile LGYTÖ ve TCAÖ puan ortalamaları arasında fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş; eğitim durumu lisans mezunu olan hemşirelerin diğer eğitim durumlarına göre LGYTÖ ve TCAÖ puan ortalamalarının daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

Hemşirelerden yoğun bakım/ameliyathane/acil biriminde çalışanların LGYTÖ puan ortalaması; cerrahi servisinde çalışan hemşirelerin ise TCAÖ puan ortalamasının diğer birimlerde çalışan hemşirelere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

Hemşirelerin lezbiyen/gey birey tanıdığı olan ve lezbiyen/gey bireyle arkadaş olabileceğini belirtenlerin LGYTÖ ve TCAÖ puan ortalamalarının, diğerlerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 3).

Hemşirelerden lezbiyen/gey bireylere bakım vermiş olanların LGYTÖ puanları daha düşükken; TCAÖ daha yüksek olarak bulunmuştur (Tablo 3). Hemşirelerden lezbiyen/gey bireylere bakım vermenin diğer bireylere bakım vermektan farklı olduğunu belirtenlerin LGYTÖ puanları daha düşük iken; TCAÖ puan ortalaması daha yüksek olarak saptanmıştır (Tablo 3).

Hemşirelerin, lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumları ve toplumsal cinsiyet algısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki ve ileri düzeyde anlamlılık olduğu bulunmuştur ($r = 0,459$; $p < 0,01$) (Tablo 4).

Tablo 1. Hemşirelerin Lezbiyen/Gey Bireylere Bakışına İlişkin Özellikleri (N: 297) (2018, Bursa)

Değişkenler		n	%
Tanıdığı gey/lezbiyen birey olma durumu	Var	57	19,2
	Yok	240	80,8
Gey/lezbiyen biriyle arkadaşlık etme durumu	Evet	88	29,6
	Hayır	134	45,1
	Kararsız/emini değil	75	25,3
Gey/lezbiyen ile ilgili konuları rahat konuşma durumu	Evet	55	18,5
	Hayır	104	35,0
	Konuşulan yere ve zamana göre değişir	138	46,5
Ailesinin gey/lezbiyenlere yönelik tutumları	Olumlu	6	2,0
	Olumsuz	200	67,3
	Ne olumlu ne olumsuz/nötr	91	30,6
Hemşire olarak gey/lezbiyenlere bakım verme durumu	Bakım veren	73	24,6
	Bakım vermeyen	125	42,1
	Emin olmayan	99	33,3
Lezbiyen/gey bireye bakım verme düşüncesi	Benim için diğer bireylere bakım vermektan farklı değil	191	64,3
	Bu bireylere bakım verecek olmaktan rahatsızlık duyarım	25	8,4
	Bu bireylere bakım vermemeyi tercih etme gibi bir hakkım olsa bunu tercih ederim	18	6,1
	Her ne kadar bu bireylere bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm	63	21,2

Tablo 2. Hemşirelerin Demografik Özelliklerine Göre LGYTÖ ve TCAÖ Puan Ortalaması Karşılaştırması (2018, Bursa)

Değişkenler	n (%)	LGYTÖ	TCAÖ
		Ort.±SS	Ort.±SS
Cinsiyet			
Kadın	243 (81,8)	34,85±9,64	93,97±18,59
Erkek	54 (18,2)	31,68±8,55	83,35±18,90
P test		p=0,010 MU=4547,0	p=0,000 MU=5099,5
Öğrenim Durumu			
SML ^a	47(15,8)	31,45±9,17	82,25±17,94
Ön Lisans ^b	52 (17,5)	31,36±6,56	88,23±21,04
Lisans ^c	164(55,2)	36,10±7,21	95,01±17,84
Yüksek Lisans ^d	34(11,4)	32,20±10,87	97,08±18,10
P test		p=0,009 c>a,b,d KW=11,54	p=0,000 d>a,b,c KW=21,06
Çalıştığı birim			
Cerrahi servisler ^a	101(34,0)	32,33±8,09	94,26±17,09
Dahili servisler ^b	79(26,6)	30,65±9,60	93,94±19,23
Poliklinik/kan alma ^c	29(9,8)	33,51±10,14	86,65±22,75
Y.bakım/ameliyathane/acil ^d	61(20,5)	34,91±8,17	84,71±6,15
Diğer ^e	27(9,1)	29,33±15,88	89,31±5,94
P test		p=0,007 d>a,b,c,e KW=14,07	p=0,001 a>b,c,d,e KW=18,72

KW: Kruskal Wallis test, MU: Mann Whitney U test

Tablo 3. Hemşirelerin Lezbiyen/Gey Bireylere Yönelik Görüşlerine Göre LGYTÖ ve TCAÖ Puan Ortalaması Dağılımı (2018, Bursa)

Lezbiyen/Gey Birey Tanıdığı Olma Durumuna	n (%)	LGYTÖ	TCAÖ
		Ort.±SS	Ort.±SS
Evet	57(19,2)	33,31±8,28	98,19±17,98
Hayır	240(80,8)	27,82±9,69	90,58±19,06
p test		p=0,000 MU=13,20	p=0,005 MU=7,86
Lezbiyen/Gey Bireyle Arkadaş Olma Durumu			
Evet ^a	88(29,6)	37,33 ±6,78	105,32 ±14,25
Hayır ^b	134(45,1)	25,03 ±7,70	81,83 ±16,96
Kararsızım/emim değilim ^c	75(25,3)	31,68 ±7,07	94,70 ±17,08
p test		p=0,000 b<a,c KW=2728,5	p=0,000 a>b,c KW=2910,5
Lezbiyen/Gey Bireye Bakım Verme Durumu			
Evet ^a	73(24,6)	27,93±10,06	100,0±16,9
Hayır ^b	25(42,1)	33,09±7,99	91,26±1836
Emin değilim ^c	99(33,3)	34,37±7,81	87,02±19,36
p test		p=0,000 c>a,b KW=19,47	p=0,000 a>b,c KW=22,64
Lezbiyen/Gey Bireye Bakım Verme Düşüncesi			
Benim için diğer bireylere bakım vermektan farklı değil ^a	191(64,3)	29,28±8,65	100,2±15,05
Bu bireylere bakım verecek olmaktan rahatsızlık duyarım ^b	25(8,41)	36,08±6,94	74,92±12,69
Bu bireylere bakım vermemeyi tercih etme gibi bir hakkım olsa bunu tercih ederim ^c	18(6,06)	37,27±6,66	74,92±19,28
Her ne kadar bu bireylere bakım vermeyi istemesem de işim gereği bakım veririm ^d	63(21,2)	38,35±5,85	79,27±17,14
p test		p=0,000 d>a,b,c KW=67,34	p=0,000 a>b,c,d KW=95,26

KW: Kruskal Wallis test, MU: Mann Whitney U test

Tablo 4. Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği Arasındaki İlişkinin Karşılaştırılması (2018, Bursa)

Ölçekler		Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutum Ölçeği
Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği	r_s	,459
	p	,000

r_s : sferman korelasyon katsayısı

Tartışma

Hemşirelerin toplumsal cinsiyet algı düzeylerini ve lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarını belirlemek ve bu algı ve tutumlara neden olan faktörleri incelemek amacıyla yapılan çalışmada, hemşirelerin %80,8'inin tanıdığı gey ve lezbiyen birey olmadığı, %45,1'inin gey ve lezbiyenlerle arkadaşlık etmeyeceğini belirttiği ve %46,5'inin gey ve lezbiyenlerle konuşulan yer ve zamana göre rahat konuşmasının değişebileceğini belirttiği görülmüştür (Tablo 1). Bu sonuçlar, hemşirelerin yarısına yakınının gey ve lezbiyen bireylere karşı olumsuz tutumlarının olduğunu göstermektedir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Sadıç ve Beydağ'ın (2018), hemşirelik öğrencilerinde yaptığı çalışmada, öğrencilerin %64,2'sinin tanıdığı gey/lezbiyen birey olmadığı ve %34'ünün gey/lezbiyen birey ile arkadaşlık etmeyeceğini belirttiği saptanmıştır (17). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerin %84,2'sinin eşcinsel birey tanıdığı olmadığı belirtilmiştir (18). Oksal'ın çalışmasında (2008), katılımcıların %67,5'i çevrelerinde tanıdıkları eşcinsel bireyin olmadığını belirtmiştir (19). Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin %77,8'i eşcinsel bir tanıdığı olmadığını, %13,3'ü eşcinsel kişiyle arkadaşlık etmeyeceğini belirtmiştir (20). Şah'ın çalışmasında (2012), katılımcıların %55,4'ü eşcinsel tanıdığı olmadığını belirtmiştir (21). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %8,34'ü eşcinsel arkadaşının olduğunu ifade etmiştir (22).

Hemşirelerin %67,3'ü ailesinin lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarının olumsuz olduğunu ifade etmiştir (Tablo 1). Bu sonuç, hemşirelerin ebeveynlerinin geleneksel aile yapısı ve inandıkları bir takım mitler nedeniyle eşcinselliğin konuşulmadığını düşündürmüştür. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Sadıç ve Beydağ'ın (2018) hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin %79'unun ailesinde gey/lezbiyenler ile ilgili konuşulmadığı ve %40,1'inin ebeveynlerin lezbiyen/gey bireylere yönelik görüşlerinin olumsuz olduğu

belirlenmiştir (17). Metin'in çalışmasında (2015), üniversite öğrencilerinin %59,2'si ailesinde cinsel konuların konuşulmadığını belirtmiştir (23). Özyurt ve Duyan'ın (2017), Türkiye'de üç kuşağın lezbiyen ve gey erkeklerine karşı tutumlarını karşılaştırmayı amaçladığı çalışmada, ebeveynlerin çocuklarından daha olumsuz tutuma sahip olduğu belirlenmiştir (24). Benzer şekilde, Steffens ve Wagner'in (2004), heteroseksüel kadın ve erkeklerde yaptığı çalışmada, yaşlıların gençlere göre eşcinsellere daha olumsuz tavırla olduklarını belirlenmiştir (25).

Hemşirelerin %42,1'i lezbiyen/gey birey olduğunu bildiği bireye bakım vermediğini ve %64,3'ü gey/lezbiyen bireylere bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını belirtmiştir (Tablo 1). Hemşirelerin yarısına yakınının gey / lezbiyen bireylere bakım vermenin diğer bireylerden farklı olduğunu belirtmiştir. Hemşirelik alanında herhangi bir ayırım gözetmeksizin tüm hastalarına bakacağını sözünü veren hemşirelerden bu şekilde görüş bildirenlerin olması üzüntü vericidir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik ve farklılık gösteren çalışmalar yer almaktadır. Sadıç ve Beydağ'ın (2018), öğrenci hemşirelerle yaptığı çalışmada, öğrencilerin %84'ü eşcinsel bireylere bakım vermediğini ve %87,7'si gey/lezbiyen bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını ifade etmiştir (17). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin %51'i eşcinsel hastaya bakım verirken zorlanmayacağını belirtmiştir (22). Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin %98,6'sı şimdiye kadar eşcinsel bir hastaya bakım vermediğini, %74,6'sı bakım verdiği bir hastasının kendine eşcinsel olduğunu söylemesi halinde o hastaya karşı tutumun değişmeyeceğini belirtmiştir (26). Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinin %35,2'si hemşirelik eğitimi sırasında LGBT bir bireyle karşılaştıklarını ifade etmiştir (27). Jones ve ark.'nın (2002) Avusturya'daki sağlık uzmanlığı yüksek lisans öğrencileri ile yaptıkları araştırmada, öğrencilerin %30'u lezbiyen bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını;

%27'si gay bir hastayla çalışmaktan rahatsızlık duyacaklarını belirtmiştir (28). Araştırma bulgusu ile farklılık gösteren çalışmaların hemşirelik öğrencileri ile yapılmış olması, gençlerin farklı cinsel yönelimleri olan bireylere karşı daha kabul edici bir yaklaşımda olmalarından kaynaklanmış olabileceği düşünülmüştür.

Hemşirelerin LGYTÖ ortalaması $32\pm 8,82$ olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 50 olduğu düşünüldüğünde, hemşirelerin tutumlarının orta düzeyde olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusundan farklı sonuçlar yer almaktadır. Sadıç ve Beydağ'ın (2018), hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması $27,88\pm 9,28$ olarak bulunmuştur (17). Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik gösteren çalışma sonuçları yer almaktadır. Duyan ve ark.'nın (2011) sosyal hizmet öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması 26,80 olarak bulunmuştur (20). Ummak'ın (2012) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması $28,03\pm 9,85$; erkek öğrencilerin puan ortalaması $25,60\pm 9,91$ olarak bulunmuştur (29). Saraç'ın (2014) beden eğitimi öğretmen adayları ile yaptığı çalışmasında (2014), katılımcıların LGYTÖ puan ortalaması $24,39\pm 8,08$ olarak saptanmıştır (30). Bakır Aygır ve ark.'nın (2015) eğitim fakültesi öğrencileri ile yaptığı çalışmasında kız öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması $31,71\pm 9,84$; erkek öğrencilerin puan ortalaması $29,01\pm 10,06$ olarak bulunmuştur (31). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, kız öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması $28,24\pm 12,36$; erkek öğrencilerin puan ortalaması $23,79\pm 11,37$ olarak bulunmuştur (18). Ekitli ve Eroğlu'nun (2016), hemşirelik fakültesi öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin LGYTÖ puan ortalaması $31,40\pm 8,92$ olarak saptanmıştır (22). Literatürdeki sonuçların çalışma bulgusu ile farklılık göstermesi, diğer araştırmaların öğrencilerde gerçekleştirilmiş olmasından kaynaklanmış olabilir.

Araştırma kapsamında yer alan hemşirelerin TCAÖ puan ortalaması $94\pm 19,06$ olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 125 olduğu düşünüldüğünde, hemşirelerin

toplumsal cinsiyet algısının olumlu olduğu söylenebilir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzer sonuçlar yer almaktadır. Özpulat'ın (2016), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puan ortalaması $95,84\pm 11,54$, erkek öğrencilerin $72,09\pm 14,18$ olarak bulunmuştur (32). Turan ve ark.'nın (2017), kadın sağlığı ve hastalıkları dersi öncesi ve ders sonrasında hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısını değerlendirdikleri çalışmada, öğrencilerin ders ölçesi puan ortalamasının $92,17\pm 14,89$ olduğu, ders sonrasında puan ortalamasının $97,21\pm 13,74$ olduğu saptanmıştır (33). Esen ve ark.'nın (2017) üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmasında TCAÖ'den aldıkları puan ortalaması $92,45\pm 15,63$ olarak bulunmuştur (34). Kul Uçtu ve Karahan'ın (2016), sağlık yüksekokulu öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puan ortalaması $94,76\pm 17,26$ olarak bulunmuştur (35). Çalışma bulgusundan farklı olarak, Gönenç ve ark.'nın (2018) ebellek öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin toplumsal cinsiyet algı ölçeği puan ortalaması $110,60\pm 13,48$ olarak bulunmuştur (36).

Hemşirelerin cinsiyetleri ile lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarda ($p:0,010$; $p<0,05$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmış; kadınların tutumlarının erkeklerin tutumlarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir (Tablo 3). Araştırmaya dahil eden kadın hemşire sayısının, erkek hemşire sayısından fazla olmasının sonuçta etkili olduğu düşünülmektedir. Literatürde çalışma bulgusu ile benzerlik ve farklılık gösteren çalışmalar yer almaktadır. Sadıç ve Beydağ'ın (2018), kız öğrencilerinin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, erkek öğrencilere göre daha olumlu olduğu saptanmıştır (17). Genel olarak, bireylerin kendi cinsiyetlerinden olan eşcinsellere karşı daha olumsuz düşünce ve duygular besledikleri; bununla birlikte, erkeklerin, kadınlara oranla kendi cinsiyetinden eşcinsellere (geylere) karşı daha da olumsuz tutumlara sahip oldukları görülmektedir (37). Akdaş'ın (2008) ve Çabuk'un (2010) çalışmasında, erkek katılımcıların, eşcinsellere yönelik olumsuz tutum puanlarının kadın katılımcılardan yüksek olduğu

bulunmuştur (37,38). Davies (2004) yaptığı çalışmada erkeklerin, homoseksüel erkeklere karşı tutumlarının, kadınların tutumlarından daha olumsuz olduğunu ortaya koymuştur (39). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, katılan kadın öğretmenlerin eşcinsel bireylere yönelik tutum puanları, erkek öğretmenlerden daha yüksek bulunmuştur(18).

Hemşirelerin cinsiyetleri ile toplumsal cinsiyet algısı puan ortalaması arasında ($p<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır (Tablo 5). Kadın hemşirelerin toplumsal cinsiyet algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçta, araştırma kapsamındaki kadın hemşirelerin sayısının fazla olması etkili olmuş olabilir. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde, Pesen ve ark.'nın (2016) çalışmasında, kadınların puanlarının daha yüksek olduğu görülmüştür (40). Vefikuluçay ve ark.'nın (2007) lisans öğrenimi gören son sınıf öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bakış açılarını belirledikleri çalışmada, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha yüksek toplumsal cinsiyet algısına sahip oldukları belirlenmiştir (2). Özpulat'ın (2016), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin cinsiyetleri ile Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği puan ortalaması arasında anlamlı farklılık saptanmış, erkek öğrencilerin puanlarının kız öğrencilerden düşük olduğu belirlenmiştir (32). Turan ve ark.'nın (2017), hemşirelik öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algısını değerlendirdikleri çalışmada, kız öğrencilerin toplumsal cinsiyet algılarının daha olumlu olduğu saptanmıştır (33). Kul Uçtu ve Karahan'ın (2016), sağlık yüksekokulu öğrencileri ile yaptığı çalışmada, kız öğrencilerin puanlarının erkek öğrencilerden yüksek olduğu belirlenmiştir (41).

Hemşirelerin eğitim durumları ile lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarında ($p<0,01$) istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olmuştur (Tablo 3). Hemşirelerden SML mezun olanların ortalaması $31,45\pm 9,17$; ön lisans mezunu olanların ortalaması $31,36\pm 6,56$; lisans mezunu olanların ortalaması $36,10\pm 7,21$ ve yüksek lisans mezunu olanların ortalaması $32,20\pm 10,87$ olarak bulunmuştur. Hemşirelerin öğrenim durumları arttıkça, görüşlerinin olumlu yönde değiştiği belirlenmiştir. Bu sonuç, lisans

ve lisansüstü programlarda yer alan derslerde, cinsel yönelimle ilgili konuların ele alınmasının görüşleri üzerinde etkili olmasından kaynaklanmış olabilir. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi yükseldikçe homofobik tutumlarının azaldığı bulunmuştur (26). Sadıç ve Beydağ'ın (2018) çalışmasında, çalışma bulgusundan farklı olarak hemşirelik öğrencilerinin ebeveynlerinin öğrenim durumu arttıkça olumsuz görüşlerinin de arttığı saptanmıştır (17).

Hemşirelerin eğitim durumları ile toplumsal cinsiyet algısı ($p<0,001$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır (Tablo 3). Yüksek lisans mezunu olan hemşirelerin algılarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, hemşirelerin eğitim seviyesi arttıkça, almış oldukları derslerde toplumsal cinsiyet konularının ele alınmış olabileceğini, bu durumda algılarının olumlu yönde etkilediğini düşündürmüştür. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde Özmete ve Yanardağ (2016)'ın çalışmasında, yüksek öğrenim düzeyine sahip olan erkeklerin, düşük öğrenim düzeyindekilere oranla daha eşitlikçi toplumsal cinsiyet rollerini benimsedikleri belirlenmiştir (42). Özden'in (2018) sağlık çalışanları ile yaptığı çalışmada da, lisansüstü eğitime sahip olanların toplumsal cinsiyet algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir (43).

Hemşirelerin çalıştıkları birime göre lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarında ($p<0,01$) istatistiksel olarak farklılığa neden olduğu bulunmuştur (Tablo 3). Hasta sirkülasyonunun fazla olduğu birimlerde çalışan hemşirelerinin tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Bu sonuç, bu birimlerde çalışan hemşirelerin daha çok hasta ile karşılaşmış olmalarının görüşlerini etkilemiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Hemşirelerin çalıştıkları birimin toplumsal cinsiyet algısında istatistiksel olarak farklılığa neden olduğu bulunmuştur ($p:0,001$; $p<0,005$) (Tablo 3). Cerrahi ve dâhili birimlerde çalışan hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, bu birimlerde çalışan hemşirelerin, hasta sirkülasyonunun fazla olması

nedeniyle farklı kültürlerden hastalarla çalışma imkânının olmuş olmasına, bu durumda onların bakış açılarını olumlu yönde etkilemiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Hemşirelerin Lezbiyen/Gey Tanıdığı Olma Durumuna ile lezbiyen/gey bireylere karşı tutumlarında ($p<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 3). Hemşirelerden gey ve lezbiyen tanıdığı olduğunu belirtenlerin görüşlerinin daha olumlu olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, cinsel yönelimleri farklı bireylerle arkadaşlık eden bireylerin, homofobik tutumlarının olmadığını göstermektedir. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde Sadıç ve Beydağ'ın (2018) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden lezbiyen/gey birey tanıdığını söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır (17). Bardakçı Bayar'ın (2016) çalışmasında, öğretmenlerden gey/lezbiyen tanıdığı olanların tutum puan ortalamalarının tanıdığı olmayan öğretmenlerin puanlarından yüksek olduğu görülmektedir (18). Bakır Ayğar, Gündoğdu ve Ayğar'ın (2015) yaptığı çalışmada; eşcinsel tanıdığı olan öğrencilerin eşcinsellere yönelik tutumlarının eşcinsel tanıdığı olmayanlara göre daha olumlu olduğu belirtilmiştir (31). Şah'ın (2012) ve Çırakoğlu'nun (2006) çalışmalarında, LGBT bireylerle olumlu sosyal ilişkilerin ve tanışıklığın, bu kişilere yönelik olumlu tutum ve inançlarla ilişkili olduğunu ve olumsuz tutumların değişmesine katkıda bulunabileceğini belirtmektedir (21,44). Erbaydar ve ark.'nın (2015) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinden, LGBT arkadaşı olanların homofobik tutumları daha düşük bulunmuştur (27). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında da, homoseksüel birey tanıdığı olanların tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür (45).

Hemşirelerin lezbiyen/gey tanıdığı olma durumunun, gey ve lezbiyenlerle arkadaşlık etme durumunun ve lezbiyen/gey bireylerle ilgili rahat konuşma durumunun toplumsal cinsiyet algısında istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 3) ($p<0,05$). Hemşirelerden eşcinsel tanıdığı olduğunu belirten, eşcinsel bireylerle arkadaşlık edeceğini belirten ve bu

bireylerle ilgili rahat konuşacağını ifade edenlerin toplumsal cinsiyet algısının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu durum, eşcinsel birey tanıdığı olan ve arkadaşlık edeceğini belirten hemşirelerin, bu bireylere yönelik önyargılarının olmadığı, bu durumda toplumsal cinsiyet algılarını etkilediğini düşündürmüştür.

Hemşirelerin lezbiyen/gey bireylerle arkadaşlık etme durumu ile lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumlarında ($p<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 3). Katılımcılardan bu bireylerle arkadaşlık etmeyeceğini bildirenlerin görüşlerinin olumsuz olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin lezbiyen / gey bireylere yönelik önyargılarının görüşlerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde Sadıç ve Beydağ'ın (2018) çalışmasında da, lezbiyen/gey birey ile arkadaşlık edeceğini söyleyenlerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır (17). Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden eşcinsel arkadaşı olduğunu belirtenlerin homofobi düzeyleri düşük bulunmuştur (26). Gelbal ve Duyan'ın (2006) çalışmasında, homoseksüel bireylerle arkadaşlık etme durumu ile LGYT ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır, arkadaşlık ettiğini ifade edenlerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır (45).

Hemşirelerin çalıştıkları birimin toplumsal cinsiyet algısında istatistiksel olarak farklılığa neden olduğu bulunmuştur ($p:0,001$; $p<0,005$) (Tablo 3). Cerrahi ve dahili birimlerde çalışan hemşirelerin toplumsal cinsiyet algısının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, bu birimlerde çalışan hemşirelerin, hasta sirkülasyonunun fazla olması nedeniyle farklı kültürlerden hastalarla çalışma imkânının olmuş olmasına, bu durumda onların bakış açılarını olumlu yönde etkilemiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Hemşirelerin lezbiyen/gey tanıdığı olma durumunun, gey ve lezbiyenlerle arkadaşlık etme durumunun ve lezbiyen/gey bireylerle ilgili rahat

konuşma durumunun toplumsal cinsiyet algısında istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 3) ($p<0,05$). Hemşirelerden eşcinsel tanıdığı olduğunu belirten, eşcinsel bireylerle arkadaşlık edeceğini belirten ve bu bireylerle ilgili rahat konuşacağını ifade edenlerin toplumsal cinsiyet algısının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Bu durum, eşcinsel birey tanıdığı olan ve arkadaşlık edeceğini belirten hemşirelerin, bu bireylere yönelik önyargılarının olmadığı, bu durumunda toplumsal cinsiyet algılarını etkilediğini düşündürmüştür.

Hemşirelerin lezbiyen/gey bireylere bakım verme durumu ile lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumları ($p<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 4). Hemşirelerden gey ve lezbiyen bireylere bakım verdiğini söyleyenlerin tutumlarının daha olumsuz olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç, daha önce bu bireylere bakım vermiş hemşirelerin, yaşamış oldukları olumsuz deneyimlerden kaynaklanmış olabilir. Çalışma bulgusu ile benzer şekilde Sadıç ve Beydağ'ın (2018) çalışmasında da, lezbiyen / gey bireye bakım verdiğini söyleyen öğrencilerin tutumlarının daha olumsuz olduğu saptanmıştır (17). Bu sonuç, öğrencilerin bireylere bakım verme süreci içerisinde olumsuz deneyim yaşamış olmalarından kaynaklanmış olabilir. Literatürde çalışma bulgusundan farklı olarak, Anderssen (2002), eşcinsellerle olumlu sosyal ilişkilerde bulunan kişilerin ve bu olumlu ilişkilerin derecesinin artmasının eşcinsellere ilişkin tutumları olumluya doğru kaydırabileceğini belirtmektedir (46). Çiffiliz (2009) çalışmasında, eşcinsel kişilerle sosyal ilişki kurmanın eşcinsellere yönelik önyargılı tutumları azalttığını belirtmiştir (47).

Hemşirelerin lezbiyen/gey bireylere bakım verme konusunda görüşleri ile lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumları ($p<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı farklılığa neden olduğu saptanmıştır (Tablo 3). Hemşirelerden, bakım vermemeyi tercih edeceğini belirtenlerin görüşlerinin diğerlerine göre daha olumsuz olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerden bakım vermemeyi tercih edenlerin, önyargılarının görüşlerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Sadıç ve Beydağ'ın

(2018) çalışmasında da, lezbiyen/ gey bir bireye bakım vermenin diğer bireylere bakım vermekten farklı olmadığını belirten öğrencilerin eşcinselliğe yönelik tutumlarının, diğerlerine göre daha olumlu olduğu saptanmıştır (17). Yapılan araştırmalar eşcinsel bireylerin sağlık hizmeti alımında eşitsizlik yaşadıklarını göstermektedir. McNair ve ark.'nın (2003) çalışmasında, eşcinsel bireylerin sağlık hizmetinden eşit faydalanamamasında damgalama ve homofobinin etken olduğu belirtilmiştir (11). Gönenç ve Erenel'in (2017) çalışmasında, hemşirelik öğrencilerinden hastasının homoseksüel olduğunu öğrendiklerinde davranışlarında değişiklik olmayacağını belirtenlerin homofobi düzeyleri diğerlerinden düşük bulunmuştur (26).

Hemşirelerin, LGYTÖ ve TCAÖ arasında ilişkisi karşılaştırılmış ve hemşirelerin lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumları ve toplumsal cinsiyet algısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki ve ileri düzeyde anlamlılık olduğu bulunmuştur ($r=459$; $p<0,01$) (Tablo 4). Toplumsal cinsiyet algısı olumlu olan hemşirelerin, gey ve lezbiyenlere yönelik görüşlerinin de olumlu olduğu saptanmıştır. Toplumsallaşma süreci ve kültür içinde edinilen kadın ve erkek olma özelliklerini, kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rol ve sorumluluklarını tanımlayan toplumsal cinsiyet, başka bir ifadeyle bireye kadın ya da erkek olarak toplum ve kültürel yapının yüklediği anlamlar, beklentiler ve genellikle bireyin biyolojik yapısı ile ilişkili psikolojik özellikleri içeren bir kavramdır (16). Bu nedenle toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik farklılıklar değil, kadın ve erkek olarak toplumun bizi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmamızı beklediği ile ilgili değerler, kalıplaşan yargılar ve roller bulunmaktadır (48). Toplumsal cinsiyet algısı olumlu olan bireylerin, eşcinsel bireylere tutumlarının da olumlu olması beklendik bir sonuçtur.

Sonuç ve Öneriler

Hemşirelerin lezbiyen ve geylere yönelik tutumlarının orta düzeyde ve toplumsal cinsiyet algısının olumlu olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin, lezbiyen/gey bireylere yönelik

tutumları ve toplumsal cinsiyet algısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki ve ileri düzeyde anlamlılık olduğu bulunmuştur.

Çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Hemşirelerin de toplumun bir bireyi olmasından hemşirelik eğitiminde halen geleneksel, tutucu eğitim politikalar devam etmektedir. Bunun önüne geçilmesi için hemşirelik eğitiminde lezbiyen ve geylere profesyonel yaklaşımın nasıl olması gerektiği hemşirelik müfredata eklenmelidir.
- Toplumdan kendini soyutlanmış hisseden lezbiyen ve gey bireyler sağlık kuruluşuna başvurduğu zaman hemşirelerin onların kendini güvende hissetmelerini, mahremiyetlerinin korunacağını kendilerini rahat ifade etmelerine olanak sağlayarak onların da diğer bireylerle eşit sağlık hizmeti alması sağlanmalıdır. Bunun için hastanenin içerisinde lezbiyen ve geylere yönelik olumlu posterlerin bulunması, gey lezbiyenlere yönelik sağlık eğitim programların yapılması onların sağlık hizmetinden çekinmeden yararlanmalarını sağlayabilir.
- Lezbiyen/gey bireylere yönelik tutumları ve toplumsal cinsiyet algısı arasında pozitif yönde orta düzeyde ilişki ve ileri düzeyde anlamlılık olduğu bulunmuştur yönelik yapılan bilimsel çalışmaların artması toplumda farkındalığın artmasını sağlayabilir.

KAYNAKLAR

1. Pınar G, Taşkın L, Eroğlu K. "Başkent Üniversitesi yurdunda kalan gençlerin toplumsal cinsiyet rol kalıplarına ilişkin tutumları", Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi, 2008, 15(1), 47-57.
2. Vefikuluçay D, Zeyneloğlu S, Eroğlu K, Taşkın L. "Kafkas Üniversitesi son sınıf öğrencilerinin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin bakış açıları", Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2007, 26-38
3. Çam O. "Sağlıklı yakın ilişkiler, cinsel yaşam ve psikoseksüel bozukluklar", In: Çam O, Engin E, editörler. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı. 1. Baskı, İstanbul, İstanbul Tıp Kitabevi, 2013, s. 563-96.
4. Greenberg JS, Bruess CE, Conklin, SC. "Sexual orientation exploring the dimensions of human sexuality", Fourth Edition, Jones and Barlett Publishers, 2011, 359-366.

5. Oral G. "Adli Psikiyatri", Soysal Z, Çakalır C (Editörler), İstanbul, İ.Ü. Basımevi, 1999, 1504-1510.
6. Kahraman DS. "Kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yönelik görüşlerinin b-belirlenmesi", Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 2010, 3 (1): 30-35.
7. Ataman H. "LGBT Hakları İnsan Haklarıdır", İnsan Hakları Gündemi Derneği Yayını, 2009, Ankara.
8. Ataöv T. "Çatışmaların kaynağı olarak ayrımcılık", A. Ü. S. B. F. İnsan Hakları Merkezi Yayınları, 1996, Zirve Ofset, Ankara.
9. Wilton T. "Sexualities in health and social care", Philadelphia: Open University Press; 2000.
10. Smith G, Bartlett A, King M. "Treatments of homosexuality in Britain since the 1950s--an Oral History: the Experience of Patients", BMJ, 2004, 21; 328(7437):427.
11. McNair RP. "Lesbian health inequalities: A cultural minority issue for health professionals", Med J Aust, 2003, 16:178(12):643-645.
12. Formby E. "Lesbian and Bisexual Women's Human Rights, Sexual Rights and Sexual Citizenship: Negotiating Sexual Health in England", Cult Health Sex, 2011, 13(10): 1165-79.
13. McKelvey RS, Webb JA, Baldassar LV, Robinson SM, et. Al. "Sex knowledge and sexual attitudes among medical and nursing students". Aust N Z J Psychiatry, 1999;33:260-66
14. Etkili GB, Çam MO. "Bakım Sürecinde Zorlandığımız Alan LGBTİ'ye Yönelik bir Gözden Geçirme", Psikiyatri Hemşireliği Dergisi, 2017; 8(3):179-187.
15. Duyan V, Gelbal S. "Lezbiyen ve geylere yönelik tutum (LGYT) ölçeği: Güvenirlik ve geçerlik çalışması", HIV/AIDS Dergisi, 2004, 7(3) 106-112.
16. Altınova HH, Duyan V. "Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeğinin Geçerlik Güvenirlik Çalışması", Toplum ve Sosyal Hizmet, 2013, 24(2):9-22.
17. Sadıç E, Beydağ KD. Hemşirelik Öğrencilerinin Lezbiyen ve Geylere Yönelik Tutumları ve Etkileyen Faktörler", Hemşirelik Bilimi Dergisi, 2018; 1: 5-13
18. Bardakçı BE. Öğretmenlerin Eşcinsel Bireylere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Tez), Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2016.
19. Oksal A. "Turkish Family Members' Attitudes Toward Lesbians and Gay Men", Sex Roles, 2008, 58: 514-525.
20. Duyan V, Tuncay T, Sevin Ç, Erbay E. "Sosyal Hizmet Öğrencilerinin Eşcinselliğe Yönelik Tutumları: Bir Atölye Eğitiminin Etkileri", Toplum ve Sosyal Hizmet, 2011, 22(2):7-18.
21. Şah U. "Eşcinselliğe, Biseksüelliğe ve Transseksüelliğe

İlişkin Tanımlamaların Homofobi ve LGBT Bireylerle Tanışıklık Düzeyi ile İlişkisi", *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 2012, 32(2):23-49.

22. Ekitli GB, Eroğlu S. "Bir Hemşirelik Fakültesi Öğrencilerinin Eşcinselliğe İlişkin Görüş ve Tutumları", *IV. Uluslararası VIII. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi Bildiri Kitabı*, 6-9 Kasım 2016, Manisa, s. 294.

23. Metin Z. *Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin Cinsel Sağlık ve Üreme Sağlığı Bilgi Düzeyleri (Tez)*, Okan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2015.

24. Özyurt BE, Duyan V. "The Comparison of Grandparents', Parents', and Young People's Attitudes Toward Lesbians and Gay Men in Turkey", *Journal of GLBT Family Studies*, 2017, 13:1, 40-55.

25. Steffens MC, Wagner C. "Attitudes Toward Lesbians, Gay Men, Bisexual Women and Bisexual Men in Germany", *The Journal of Sexual Research*, 2004, 41(2):137-149.

26. Gönenç İM, Erenel AŞ. "Hemşirelik Öğrencilerinin Homofobik Tutumlarının ve etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi", *I. Uluslararası Sağlık Bilimleri Kongresi*, Aydın, 29 Haziran-1 Temmuz 2017, 753.

27. Erbaydar NP, Çilingiroğlu N, Yavuz Sarı Ö, Yılmaz R, ve ark. "Hemşirelik Öğrencilerinin Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliğiyle İlgili Bakış Açılarının Değerlendirilmesi", *18. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi*, 5-9 Ekim 2015, Konya.

28. Jones MK, Pynor RA, Sullivan G, Weerakoon P. "A Study of Attitudes Toward Sexuality Issues Among Health Care Atudents in Australia", *Journal of Lesbian Studies*, 2002, 6(3): 73-86.

29. Ummak E. *Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Tez)*, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi; 2012.

30. Saraç L. "Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Eşcinsellere Yönelik Bilgileri, Tutumları ve Dindarlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 2014, 5(1):77-91.

31. Bakır AB, Gündoğdu M, Ayğar H. "Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Eşcinsellere Yönelik Tutumları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015, 8(41):769-777.

32. Özpulat F. "Üniversite Öğrencilerinin Öz Yeterlilik Düzeyi ile Toplumsal Cinsiyet Algısı İlişkisi; Beyşehir örneği", *International Journal of Human Sciences*, 2016,13(1):1222-1232.

33. Turan Z, Aydın N, Toker E. "Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Dersi"nin Hemşirelik Öğrencileri Toplumsal Cinsiyet Algısına Etkisinin İncelenmesi", *Journal of Human*

Sciences, 2017, 14(3):2677-268

34. Esen E, Soylu Y, Siyez DM, Demirgürz G. "Üniversite Öğrencilerinde Toplumsal Cinsiyet Algısının Toplumsal Cinsiyet Rolü ve Cinsiyet Değişkenlerine Göre İncelenmesi", *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2017, 8(1):46-63.

35. Arabacıoğlu B, Bağçeli-Kahraman P. "The relation between the gender stereotypes of children and the gender perceptions of their parents", *Curr Res Educ*, 2017, 3(3):95-104.

36. Gönenç İM, Topuz Ş, Yılmaz Sezer N, Yılmaz S, Büyükkayacı DN. "Toplumsal Cinsiyet Dersinin Toplumsal Cinsiyet Algısına Etkisi", *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2018, 7(1):22-29.

37. Akdaş Mitrani AT. "Eşcinsellere yönelik olumsuz tutumlar: meslek grupları ve ilişkileri özellikler", *Turkish Journal of Forensic Sciences*, 2008, 7:23-30.

38. Çabuk FD. *Tıp Öğrencileri Ve Hekimlerin Eşcinsellik Hakkındaki Tutumları Ve Gey Ve Lezbiyenlerin Sağlık Hizmeti Deneyimleri (Tez)*, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi, 2010.

39. Davies M. "Correlates of Negative Attitudes Toward Gay Men: Sexism, Male Role Norms and Male Sexuality", *Journal of Sex Research*, 2004, 41 (3):259-266.

40. Pesen A, Kara İ, Kale M, Abbak BS. "Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Algısı İle Çatışma ve Şiddetle İlişkin Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi", *OPUS – Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2016, 6(11):325-340.

41. Kul UA, Karahan N. "Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsiyet Rollerini, Toplumsal Cinsiyet Algısı ve Şiddet Eğilimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2016, 5(8):2882-2905.

42. Özmete E, Yanardağ MZ. "Erkeklerin Bakış Açısıyla Toplumsal Cinsiyet Rollerini: Kadın ve Erkek Olmanın Değeri", *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2016, (1):91-107.

43. Özden S. *Sağlık Çalışanlarının Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi (Tez)*, Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2018.

44. Çırakoğlu OC. "Perception Of Homosexuality Among Turkish University Students: The Role Of Labels, Gender and Prior Contact", *The Journal of Social Psychology*, 2006, 146(3): 293-305.

45. Gelbal S, Duyan V. "Attitudes of University Students Toward Lesbians and Gay Men in Turkey", *Sex Roles*, 2006, 55:573-579.

46. Anderssen N. "Does Contact With Lesbians and Gays Lead to Friendlier Attitudes? A Two Year Longitudinal Study", *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 2002, 12: 124-136.

47. *Çıffiliz G. Yetiřkin Baęlanma Stilleri, Keřfetme Yönelimi ve Deneyime Açıklık Kişilik Özellięi ile Eşcinselliğe İlişkin Tutumlar Arasındaki İlişkiler (Tez), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2009.*
48. *Zeyneloğlu S. Ankara’da Hemşirelik Öğrenimi Gören Üniversite Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Tutumları (Tez), Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Doktora tezi, 2008.*